

Klimat i gospodarka. Czy uda się je pogodzić?

2022-12-07

W kolejnym szczycie klimatycznym w Szarm el-Szejk uczestniczyło w tym roku 45 tys. polityków, dyplomatów, ekspertów i dziennikarzy z 196 krajów świata. Trzy tygodnie przed COP27 w Katowicach odbyła się konferencja PRECOP 27 zorganizowana przez United Nations Global Compact Network Poland oraz Grupę PTWP, organizatora Europejskiego Kongresu Gospodarczego i wydawcy m.in. WNP.PL, PortalSamorzadowy.pl oraz PulsHR.pl.

Wnioski z tej konferencji w postaci Białej księgi prezentują wspólne stanowisko różnych środowisk –biznesu, nauki, organizacji społecznych oraz administracji na Szczyt Klimatyczny w Egipcie. Adresatami tego opracowania są: Komisja Europejska i Parlament Europejski, członkowie polskiej delegacji na COP27, przedstawiciele agend i programów ONZ, a także samorządu terytorialnego oraz klimatycznych organizacji młodzieżowych.

Opracowanie podzielono na rozdziały tematyczne poświęcone: transformacji energetycznej, gospodarce wodorowej i emisjom przemysłowym, „zielonemu” finansowaniu projektów proklimatycznych, zmianom w transporcie i sektorze żywnościowym oraz roli biznesu w przeciwdziałaniu kryzysowi klimatycznemu.

Oto kilka wniosków, jakie się w nim znalazły:

Zaostrzające się zmiany klimatu będą wpływać na infrastrukturę i życie codzienne, a z tego kryzysu nie wyjdziemy szybko. Złożona sytuacja międzynarodowa związana ze skutkami pandemii i trwającej wojny w Europie wymaga harmonizacji celów krótkoterminowych z długofalowymi.

Uruchomienie zasobów finansowych i aktywności prywatnego biznesu staje się wobec tych wyzwań koniecznością. Podobnie – zmiana modeli konsumpcji, która powinna być równoległa ze zmianami legislacyjnymi ukierunkowanymi na dekarbonizację i ograniczanie emisji w różnych dziedzinach życia i gospodarki.

Zainteresowanie zielonymi projektami ze strony biznesu i inwestorów nie spada. Ten obszar cechuje odporność na kryzys, a niektóre rodzaje inwestycji wobec problemów z paliwami i cenami energii zyskują dodatkowy impuls.

Wobec agresji Rosji na Ukrainę i potrzeby rezygnacji z importu paliw z rosyjskiego kierunku najlepszym rozwiązaniem jest transformacja energetyczna z przyspieszeniem inwestycji w odnawialne źródła energii; przy czym transformacji energetycznej i drogi w kierunku neutralności klimatycznej nie należy postrzegać w kategorii kosztów, ale przede wszystkim korzyści w różnych sferach życia.

Spełnianie wymogów regulacyjnych związanych z polityką klimatyczną firmy uczą się traktować jako inwestycję w przyszłość. Ważna jest stabilność prawa, konsekwencja legislacyjna i komunikacja z biznesem. Koszty zaniechania zmian – także na poziomie strategii firm i podmiotów komunalnych – znacząco przewyższają konieczne nakłady.

W obszarze transportu autorzy opracowania twierdzą, że sama zmiana napędu w pojazdach na

elektryczny nie zmniejszy emisji CO₂ w sytuacji, gdy miks wytwarzanej energii jest oparty na spalaniu węglowodorów. Elektryfikacji nie należy traktować jako panaceum na problem emisji związanej z mobilnością człowieka i przewozem towarów. Cykl życia pojazdu sprawia, że wycofywanie się z napędu spalinowego potrwa dziesięciolecia, pogłębiając nierówności społeczne i różnice rozwojowe.

Potencjał dekarbonizacji transportu tkwi w wielu dziedzinach: od polityki promującej wykorzystanie kolei przy odpowiednim stanie infrastruktury aż po cyfrowe narzędzia organizacji systemu transportu, pozwalające optymalizować jego funkcjonowanie i podnieść efektywność.

Potrzebujemy zmiany podejścia do konsumpcji i mobilności, dialogu i edukacji. Dekarbonizacja transportu będzie efektem takiej transformacji potrzeb i modeli zachowań. Środki publiczne powinny łagodzić koszty społeczne dekarbonizacji transportu – szczególnie tam, gdzie prowadziłyby one do wykluczenia czy ograniczania rozwoju.

Konsumpcja żywności to kolejny istotny obszar walki ze zmianami klimatu. Każdy konsument może przyczynić się do osiągnięcia tego celu, którego realizacja zależy jednak od powszechności działań. Warto skupić się na tych najbardziej efektywnych – tj. na redukcji strat żywności, ograniczeniu jej marnowania oraz zużycia zasobów potrzebnych do wytworzenia niewykorzystanych produktów żywnościowych.

Efektywną drogą ograniczenia wpływu na klimat jest rozwój rolnictwa regeneratywnego oraz skracanie łańcuchów dostaw – szczególnie poprzez rozwój sprzedaży internetowej i mobilnej. Kluczowa pozostaje identyfikacja, jakiego rodzaju zachęt potrzebują rolnicy, żeby przechodzić na bardziej zrównoważone systemy produkcji i w jaki sposób można skracać łańcuchy dostaw.

Samowystarczalność staje się coraz istotniejszym elementem bezpieczeństwa żywnościowego, a krótszy dystans, jaki pokonują produkty, zmniejsza straty i ogranicza zużycie zasobów.

Angielska wersja dokumentu jest dostępna w artykule dostępnym pod adresem wnp.pl